

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/71/2013
Identifikačné číslo spisu:	3012200489
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3012200489.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a zo sudcov JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: Ing. Peter Sagan, miesto podnikania Potočná 121/35, Trenčín, IČO: 345 960 89, zast. advokátkou JUDr. Iveta Ďurčatová, sídlom Kollárova 35, Martin, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020506/1/994135/2012/5041-r, zo dňa 22.05.2012, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/101/2012-44 zo dňa 10. apríla 2013, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/101/2012-44 zo dňa 10. apríla 2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou žiadal súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020506/1/994135/2012/5041-r zo dňa 22. mája 2012, ktorým potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Trenčín zo dňa 20.02.2012, ktorým bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roka 2009 v sume 3795,92 €. a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že je zjavné, že predmetom konania je posúdenie toho, či úbytok tovaru - drevenej hmoty prvostupňový správny orgán ako i žalovaný správne považovali za zdaniteľné plnenie a ako áno, v nadväznosti na to i otázka, či správne ocenili takýto úbytok tovaru (nezaevidovaný príjem) pre daňové účely. Krajský súd mal preukázané, že správca dane aplikujúci zásadu voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 3 zákona č. 511/1992 b. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSDP“) s prihliadnutím na jeho povinnosť dbať, aby skutočnosť rozhodujúca pre správne určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie, vykonal v rámci daňového konania rozsiahle dokazovanie. Krajský súd taktiež považoval za nesporné, že postupom správcu dane ako i odvolacieho daňového orgánu, boli dodržané procesné práva žalobcu, ktorý bol o úkonoch správcu dane realizovaných v rámci daňovej kontroly a daňového konania informovaný, mohol sa zúčastniť úkonov správcu dane, mohol sa vyjadrovať k priebežným výsledkom vykonaného

dokazovania.

Dôkazné bremeno ohľadom preukázania, ako bolo v skutočnosti naložené s konkrétnym tovarom musí preukázať žalobca. V prejednávanej veci je nesporné, že žalobca v roku 2009 predal celý objem v danom roku nakúpenej drevenej hmoty (na sklade mu nezostalo nič). Konkrétne žalobca nakúpil drevenú hmotu v objeme 10 311,28 m³ a predal drevenú hmotu v objeme 9 697,71 m³, pričom rozdiel 613,57 m³ zdôvodňoval žalobca percentom strát na hmote pri výrobe sortimentov surového dreva, ktoré má žalobca uvedené v internej smernici v intervale od 0% do 12%. Z rozsiahleho dokazovania však vyplýva, že k stratám na drevenej hmote mohlo dôjsť len pri nákupe a predaji guľatiny, kmeňov a výrezov, s ktorými sa manipulovalo a nebolo v rovnakom objeme predané, t.j. konkrétne pri manipulácii drevenej hmoty v objeme 1 998,35 m³, ktoré podľa vystavených faktúr bolo predané len v objeme 1 385,72 m³. Správne potom správca dane prípustné percento strát na drevenej hmote porovnával s drevnou hmotou v objeme 1 998,35 m³ a nie s drevnou hmotou nakúpenou za celý kalendárny rok 2009 v objeme 10 311,28 m³. Námietka žalobcu podľa krajského súdu teda v tomto smere dôvodná nie je. Bolo potom povinnosťou žalobcu, aby správcovi dane jednoznačne preukázal dôvod straty drevenej hmoty v objeme 612,63 m³, resp. 462,63 m³ (po započítaní prípustnej straty 150 m³), k čomu však zo strany žalobcu nedošlo. Žalobca relevantným spôsobom nepreukázal, čo sa v skutočnosti s drevnou hmotou v objeme 462,63 m³ stalo a je teda namieste dospieť k záveru, že za uvedený objem drevenej hmoty 462,63 m³ žalobca obdržal príjem z predaja, ktorý nezaevidoval do zdaniteľných príjmov.

Pokiaľ išlo o žalobcom namietanú cenu, ktorou správca dane vynásobil drevnú hmotu v objeme 462,63 m³, ktorú vynásobil priemernou predajnou cenou palivového dreva, t.j. 39,76 €/m³ (žalobca tvrdí, že správca dane mal nezaevidované príjmy za objem 462,63 m³ drevenej hmoty oceniť cenou odpadového dreva), žalovaný za rozhodujúcu skutočnosť pri oceňovaní považoval to, že žalobca neevidoval vo svojej účtovnej evidencii odpadové drevo, t.j. odrezky, hnilobou poškodené časti kmeňov, atď. Preto žalovaný vyčíslený rozdiel drevenej hmoty v objeme 462,63 m³ ocenil cenou palivového dreva, t.j. najnižšou priemernou predajnou cenou, ktorú žalobca používal pri predaji dreva v roku 2009, pričom žalovaný zdôraznil, že tento chýbajúci objem drevenej hmoty mohol byť tak na palivovom dreve, ale aj na inom druhu kvalitnejšieho a drahšie predávaného dreva.

Rozhodnutie o trovách konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že krajský súd nevyzval žalobcu, aby sa vyjadril, či súhlasí s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania, ani žalobca nedal písomný súhlas, aby súd rozhodol bez pojednávania. Týmto postupom súdu, bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Pokiaľ ide o konanie vo veci samej, žalobca sa nestotožňuje s názorom krajského súdu, že z dokazovania, ktoré správca dane vykonal jednoznačne vyplýva, že k stratám na drevenej hmote mohlo dôjsť len pri nákupe a predaji guľatiny, kmeňov a výrezov, s ktorými sa manipulovalo a nebolo v rovnakom objeme predané, t.j. konkrétne pri manipulácii drevenej hmoty v objeme len 1 998,35 m³ a nie s drevnou hmotou nakúpenou za celý kalendárny rok v objeme 10 311,28 m³. Správca dane totiž roztriedil nakupovaný a predávaný tovar žalobcu do sortimentných skupín. Takýto postup nie je správny. Pri manipulácii drevenej hmoty vznikajú straty. Posúdenie tejto veci nie je rozhodne v možnostiach správcu dane, prípadne súdu, ale len v schopnostiach odborníka, prípadne znalca z drevárskeho odvetvia. Žalobca si nechal vypracovať odborné stanovisko k výške strát na hmote pri výrobe dreva vypracovaného doc. Ing. Y. U. CSc., vedúcim katedry lesnej ťažby a mechanizácie Lesníckej fakulty TU vo Zvolene.

Žalovaný sa vyjadril k odvolaniu žalobcu a navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že trvá na svojom vyjadrení k žalobe, pričom žalobca uviedol v odvolaní tie isté námietky, ktoré boli predmetom pojednávania na Krajskom súde v Trenčíne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že je namieste odvolaniu žalobcu priznať úspech a rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Základným poslaním konania v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdov v správnom súdnictve je posúdiť, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok, vymedzených žalobou neporušili zákon.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie a potvrdené rozhodnutie - dodatočný platobný výmer č. 9300402/1/167464/2012 zo dňa 20.02.2012, ktorým správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel dane z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2009 v sume 3 795,92 €.

Naplnením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, zakotveného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) je okrem iného aj dodržanie procesnoprávneho rámca rozhodovania zo strany konajúceho súdu. Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí, no zároveň sú pri rozhodovaní viazaní platnými a záväznými prameňmi práva.

Súd v správnom súdnictve pri preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu správneho orgánu postupuje v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Procesným právom účastníka konania je právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ústavy. Žalobca v odvolaní namietal, že krajský súd rozhodoval v danej veci bez pojednávania podľa § 250f O.s.p., avšak bez splnenia zákonných podmienok. Najvyšší súd z obsahu spisového materiálu zistil, že krajský súd síce vyzval žalobcu (jeho právneho zástupcu) a doručil mu dňa 27.07.2012 výzvu, či súhlasí s prejednaním veci bez pojednávania, avšak nepripojil k uvedenej výzve doložku podľa § 250f ods. 2, veta druhá O.s.p., že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky. Žalobca na uvedenú výzvu nereagoval vôbec, t.j. nedal súhlas s prejednaním veci bez pojednávania a tým, že krajský súd neuviedol v predmetnej výzve doložku, nemohol uplatniť danú zákonnú fikciu a prejednať vec bez pojednávania.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, krajský súd týmto konaním odňal žalobcovi právo konať pred súdom a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. a § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.). V tomto kontexte neobstojí ani vyjadrenie žalovaného k odvolaniu, že námietky žalobcu už boli predmetom pojednávania na krajskom súde, pretože žiadne pojednávanie sa neuskutočnilo.

V ďalšom konaní krajský súd vec znovu prejedná (na pojednávaní alebo bez pojednávania, za tým účelom doručí opätovne výzvu účastníkom konania podľa § 250f ods. 2 O.s.p. vrátane doložky veta druhá predmetného odseku) a následne sa dôsledne vysporiada s námietkami žalobcu. Tu dáva do pozornosti najvyšší súd skutočnosť, že krajský súd sa vo svojom rozsudku vôbec nevysporiadal s predloženým odborným stanoviskom žalobcu k výške strát na hmote pri výrobe dreva vypracovaného doc. Ing. Y. U. CSc., vedúcim katedry lesnej ťažby a mechanizácie Lesníckej fakulty TU vo Zvolene.

Úlohou krajského súdu bude potom znova o žalobe rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

V ďalšom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.